

2016. július 7., csütörtök

P8_TA(2016)0314

Az albínó személyek helyzete Afrikában és különösen Malawiban

Az Európai Parlament 2016. július 7-i állásfoglalása az Afrikában, és különösen a Malawiban élő albínó személyek helyzetéről (2016/2807(RSP))

(2018/C 101/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az albínók ellen Tanzániában elkövetett gyilkosságokról szóló, 2008. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az albínó személyek emberi jogainak érvényesülésével foglalkozó független ENSZ-szakértő 2016. január 18-i jelentésére,
 - tekintettel az albinizmus nemzetközi napjáról szóló, 2015. június 13-i uniós sajtóközleményre,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az albinizmus nemzetközi napjáról szóló, 2014. december 18-i 69/170 sz. határozatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok és a Népek Jogai Afrikai Bizottságának 2013. november 5-i, az albínó személyek elleni támadások és diszkrimináció megakadályozásáról szóló 263. sz. határozatára,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 2013. június 13-i, az albínó személyek elleni támadásokról és diszkriminációról szóló 23/13 sz. határozatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ nemzeti, etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló nyilatkozatára (1992. december 18.),
 - tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartájára,
 - tekintettel a Cotonou-i Partnerségi Megállapodásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az albinizmus veleszületett rendellenesség, amely világszerte minden 20 000 emberből egyet érint; mivel ez az arány jóval magasabb a szubszaharai országokban, és Tanzánia, Malawi és Burundi azon országok közé tartoznak, ahol a legmagasabb az albínó személyek aránya;
- B. mivel az albínó személyek az üldöztetés és az emberi jogi jogsértések néhány legszükségesebb formájával szembesülnek, amelyek a széles körű társadalmi diszkriminációtól, a verbális kirekesztéstől és a közszolgáltatásokból való kirekesztéstől egészen a gyilkosságokig, az emberrablásokig, a nemi erőszakig és a megcsonkításig terjednek; mivel az emberi jogi megfigyelők csak 2015-ben 448 albínókkal szembeni támadást jelentettek 25 afrikai országból; mivel igen valószínű, hogy a számokat alulbecsülik, mivel a hatóságok nem mindig követik figyelemmel és nem

⁽¹⁾ HL C 295. E, 2009.12.4., 94. o.

2016. július 7., csütörtök

dokumentálják az ilyen bűncselekményeket, illetve nem rendelkeznek az alapos nyomozásokhoz szükséges kapacitással és forrásokkal;

- C. mivel az albínó személyeket Afrikában fenyegető legnagyobb veszélyt a széles körben elterjedt babonák és az ilyen személyek állapotával kapcsolatos félrevezető hiedelmek jelentik, többek között az a tévhit, hogy az albínó személyek varázserővel rendelkeznek, és amelyek eredményeként bűnbandák és csempészek rendszeresen gyilkolnak meg albínókat azok testrészeiért, amelyekről azt hiszik, hogy szerencsét, egészséget és gazdagságot hoznak; mivel számos országban előfordult, hogy megnyitották az albínó személyek sírjait, és ellopták a csontokat és egyes testrészeket;
- D. mivel Malawiban, ahol a becslések szerint 10 000 albínó él, a rendőrség 69 támadásról számolt be 2014 novembere óta, és ezek közül 18 gyilkosság volt; mivel 2016 áprilisában négy ember vesztette életét, köztük egy kétéves gyermek, ami miatt a hatóságok „veszélyeztetett fajnak” minősítették az albínókat;
- E. mivel Malawi elnöke, Peter Mutharika, nemrégiben nyilvánosan elítélte a közelmúltbeli támadásokat;
- F. mivel Malawi mellett több más kelet-afrikai országban is támadásokra került sor albínó személyek ellen, például Tanzániában, Burundiban, Kenyában és Mozambikban;
- G. mivel az albínó nők és gyermekek különösen ki vannak szolgáltatva a társadalmi kirekesztésnek; mivel az albínó nők gyakran célpontjai a szexuális erőszaknak, hiszen széles körben elterjedt nézet, hogy az albínó nőkkel folytatott szexuális kapcsolat gyógyíthatja HIV/AIDS betegséget, és mivel az albínó gyermeket szülő nőket kirekesztik a munkahelyeken, és hátrányosan megkülönböztetik őket; mivel a rituális támadások áldozatainak jelentős része gyermek, akiket szülei nagy eséllyel magukra hagynak; mivel a támadásoktól való félelem azt eredményezte, hogy iskoláskorú gyermekek nem élhetnek az oktatáshoz való jogukkal;
- H. mivel a tanzániai kormány komoly és konkrét lépéseket tett annak érdekében, hogy visszaszorítsa a boszorkányságot az országban, ideértve a hagyományos gyógyítók engedélyezését és számos boszorkánydoktor letartóztatását; mivel a tanzániai elnök 2008-ben kinevezte az első albínó parlamenti képviselőt, 2015 decemberében pedig az első albínó miniszterhelyettes;
- I. mivel, annak ellenére, hogy a nemzetközi közvélemény egyre jobban odafigyel e kérdésre, továbbá az érintett országokban elfogadott új jogszabályok dacára továbbra is csak nagyon kis számban sikerül elfogni és elítélni az elkövetőket, és számos afrikai országban továbbra is büntetlenül kerül sor ilyen bűncselekményekre és kínzásokra;
- J. mivel 2016. március 1-jén Malawi déli részén a feldühödött tömeg meglincselte és felgyújtott hét állítólagos „albínóvadász”; mivel Malawi rendőrpáncsnoka tűzparancsot adott ki minden olyan személy ellen, akit tetten érnek albínók elrablásában;
- K. mivel az albínókkal szembeni megkülönböztetés, zaklatás és megbélyegzés következtében több száz ember kényszerült ideiglenes szállásokon menedéket keresni; mivel ez a helyzet fokozta az albínó személyek kiszolgáltatottságát és biztonságihiányát, továbbá korlátozza hozzáférésüket olyan alapvető szolgáltatásokhoz, mint az egészségügy és az oktatás, valamint korlátozza foglalkoztatási lehetőségeiket és társadalomban való részvételüket;
- L. mivel ez a diszkrimináció egész életen át tartó traumát és pszichoszociális problémákat okozhat, továbbá hatalmas nyugtalanságot és félelmet kelt az albínó közösségen belül; mivel az albínó személyek általában több nehézséggel szembesülnek a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés tekintetében, ideértve a bőrrák megelőzését is;
- M. mivel 2015 márciusában az ENSZ kinevezte az albínó személyek emberi jogainak érvényesülésével foglalkozó első független szakértőjét, és június 13-át hivatalosan az albinizmus nemzetközi napjává nyilvánította;
- N. mivel 2016 júniusában az ENSZ támogatásával sor került az afrikai albinizmussal kapcsolatos cselekvés első regionális fórumára, amely rögzítette az albínókkal szemben elkövetett emberi jogi jogsértések elleni konkrét, egyszerű és hatékony lépések ütemtervét;

2016. július 7., csütörtök

O. mivel az EU figyelemfelkeltő kampányokat szervezett a közvélemény ezzel kapcsolatos tudatosságának fokozása céljából, és támogatta a civil társadalmi szervezetek bevonását, illetve a helyi hatóságok kapacitásépítési erőfeszítéseit az albínók elleni gyilkosságok megfékezése céljából;

1. emlékeztet, hogy az albínó személyeknek ugyanúgy joguk van a félelem nélküli élethez, mint bárki másnak, ahogyan azt Emberi Jogok 1948. évi Egyetemes Nyilatkozatának 2. és 3. cikke kimondja;

2. rendkívül aggasztónak tartja az afrikai albínókat fenyegető folyamatos és széles körű megkülönböztetést és üldöztetést, különösen azt követően, hogy Malawiban a közelmúltban fokozódott az erőszak; határozottan elítéli az albínó személyek által elszenvedett gyilkosságokat, emberrablásokat, csonkításokat és egyéb embertelen és megalázó bánásmódot, és részvételéről és szolidaritásáról biztosítja az áldozatok családtagjait; elítéli továbbá az albínók testrészével való spekulatív kereskedést;

3. sajnálatát fejezi ki az említett eseményeket övező hallgatás és tétlenség miatt; emlékeztet arra, hogy az állam elsődleges felelőssége az, hogy megvédje polgárait, ezen belül a kiszolgáltatott csoportokat, és sürgeti a malawi kormányt és hatóságokat, hogy minden szükséges intézkedést tegyenek meg az albínók, illetve családtagjaik elleni erőszak és a diszkrimináció valamennyi formájának megszüntetése, illetve méltóságuk, emberi jogaik és jólétük védelme érdekében;

4. sürgeti a malawi hatóságokat, hogy vessenek véget a büntetlenségnek és sürgősen kérjenek nemzetközi támogatást az albínók elleni összes bejelentett támadás pártatlan és hatékony kivizsgálásának lefolytatásához, hogy a felelősöket állítsák bíróság elé és vonják felelősségre;

5. üdvözlöi Mutharika elnök nyilatkozatát, amely elítéli a támadásokat, és felszólítja a biztonsági ügynökségeket, hogy az albínóknak biztosítsanak maximális védelmet; azonban óva int minden eskalálódástól, és emlékeztet, hogy a gyűlöletre és az erőszakra uszítás nem lehet válasz az albínók elleni jelenlegi hátrányos megkülönböztetésre; különösen elítél minden olyan próbálkozást, amely arra irányul, hogy az emberek a saját kezükbe vegyék az igazságszolgáltatást;

6. felszólítja a malawi kormányt, hogy eredményesebben reagáljon az albínók orvosi, pszichológiai és szociális szükségleteire, az integrációs politikák részeként garantálva számukra az egyenlő hozzáférést az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz;

7. üdvözlöi a 2015. márciusi malawi nemzeti reagálási tervet, amelynek a tudatosság, a belső biztonság növelésére, az emberi jogok tiszteletben tartásának figyelésére, az igazságszolgáltatás és a jogalkotás igazgatására, valamint az albínó személyek fokozott szerephez juttatására törekszik; felszólítja a malawi kormányt, hogy hajtassa végre az ötponos cselekvési tervet, és kéri, hogy a projekt részére több forrást különítsenek el;

8. üdvözlöi a tanzániai kormány által az albínók elleni hátrányos megkülönböztetés leküzdésére tett erőfeszítéseket, és a kormány azon határozatát, hogy az albínók elleni gyilkosságok felszámolására törekedve törvénytelennek nyilvánítja a boszorkánydoktorokat (kuruzslókat), elismerve ugyanakkor, hogy túl kevés ügyet visznek bíróság elé; felszólítja a malawi kormányt, hogy ennek megfelelően módosítsa a meglévő jogszabályokat annak érdekében, hogy azok tükrözzék az albínó személyek ellen elkövetett bűncselekmények súlyosságát;

9. úgy véli, hogy nyilvános figyelemfelkeltő kampányok útján nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a hátrányos megkülönböztetés kiváltó okainak kezelésére és az erőszak visszaszorítására; hangsúlyozza a helyi hatóságok és a civil társadalmi szervezetek döntő szerepét az albínók jogainak előmozdítása, a lakosság tájékoztatása és nevelése, valamint az albinizmussal kapcsolatos mítoszok és előítéletek eloszlása terén;

10. aggodalmát fejezi ki az albínó nőket és gyermekeket érő konkrét kihívások okán, amelyek miatt ők még inkább ki vannak szolgáltatva a szegénységnek, bizonytalanságnak és az elszigetelésnek; ragaszkodik ahhoz, hogy valamennyi áldozatnak hozzá kell férnie a megfelelő egészségügyi és pszichológiai ellátáshoz, és hogy megfelelő politikákat kell életbe léptetni a közösségükbe való újbóli beilleszkedésük megkönnyítésére;

11. felszólítja az érintett országok hatóságait, hogy – együttműködve nemzetközi és regionális partnereikkel – kötelezzék el magukat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést az albínók testrészével folytatott illegális kereskedelem felszámolására, hogy vizsgálják felül a feltételezett súlyos rablásos eseteket, hogy nyomozzák ki és határozzák meg az ilyen testrészek iránti igény forrását, és hogy állítsák bíróság elé az albínókra vadászókat;

2016. július 7., csütörtök

12. úgy véli, hogy az ügyészek, nyomozók és rendőrségi személyzet számára különleges képzést kell nyújtani, amelynek köszönhetően az albinókkal kapcsolatos ügyek intézéséhez szükséges ismereteket elsajátítják;
 13. hangsúlyozza, hogy az albinizmussal kapcsolatos ismeretek és egészségügyi információk általános hiánya csak tovább súlyosbítja az albinó személyek egészségi állapotát; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésüket, különösen a vidéki és távol eső térségekben; úgy véli, hogy az egészségügyi személyzetnek érzékenységi szakképzést kellene tartani az albinizmussal kapcsolatban;
 14. szorgalmazza a tanárok és az iskolai adminisztratív személyzet albinizmussal kapcsolatos szakképzését, és kéri a malawi hatóságokat, hogy könnyítsék meg az albinók oktatáshoz való hozzáférését és ebben részesülését;
 15. üdvözlí, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 2015-ben létrehozott egy, az albinó személyek emberi jogainak érvényesítésével foglalkozó független szakértői funkciót, és ezt követően pedig elindította a világon az első, afrikai albinizmussal kapcsolatos fellépéssel foglalkozó regionális fórumot dar-esz-Szalamban 2016. június 19–17. között;
 16. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy továbbra is működjenek együtt az érintett országokkal, hogy – a szükséges pénzügyi és szakmai segítségnyújtás megadásával – erőfeszítéseiket hatékonyan támogathassák az albinók szükségleteinek és jogainak megfelelő, a hátrányos megkülönböztetés hiányán és a társadalmi befogadáson alapuló szakpolitikák kidolgozásában;
 17. arra ösztönzi valamennyi érintett tagállamot, hogy osszák meg az albinók jogainak előmozdítása és védelme során bevált gyakorlataikat;
 18. felszólítja az Európai Uniót, hogy szorosan kísérje figyelemmel az albinó személyek emberi jogi helyzetét Afrikában, különösen a küldöttségei általi rendszeres jelentéstétel és nyomon követési munka révén, és hogy továbbra is munkálkodjék védelmük és társadalmi integrációjuk jelentős javításának elősegítésén;
 19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EKSZ-nek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, Malawi és Tanzánia kormányának és parlamentjének, az Afrikai Uniónak, valamint az ENSZ főtítkárnak.
-